

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

NEGYEDIK SEKCIÓ

KÖRTVÉLYESSY kontra MAGYARORSZÁG (3. sz.) ÜGY

58274/15. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2017. október 3.

Ezen ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdésében foglalt körülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.

A Körtvélyessy kontra Magyarország (3. sz.) ügyben

az Emberi Jogok Európai Bírósága (Negyedik Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

Ganna Yudkivska, *elnök*,
Vincent A. De Gaetano,
Egidijus Kūris,
Iulia Motoc,
Carlo Ranzoni,
Georges Ravarani,
Paczolay Péter, *bírák*

és Marialena Tsirli, a *Szekció hivatalvezetője*,

2017. szeptember 5-i zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően
az azon időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy Magyarország ellen benyújtott kérelem (58274/15. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény („az Egyezmény”) 34. cikke alapján egy magyar állampolgár, Körtvélyessy Zoltán („a kérelmező”) 2010. szeptember 21-én terjesztett a Bíróság elé.

2. A kérelmezőt Gaudi-Nagy T., Budapesten praktizáló ügyvéd képviselte. A magyar kormányt („a Kormány”) Tallódi Z. képviselő képviselte az Igazságügyi Minisztériumból.

3. A kérelmező különösen azt állította, hogy az általa tervezett tüntetés megtiltása sértette az Egyezmény 11., 14. és 17. cikke alapján számára biztosított jogokat.

4. 2016. március 14-én a Bíróság a 11. cikkel kapcsolatos panaszt közölte a Kormánnyal, a kérelem többi részét pedig az Eljárási Szabályzat 54. szabályának 3. bekezdése alapján elfogadhatatlanná nyilvánította.

A TÉNYEK

AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI

5. A kérelmező 1965-ben született és Budapesten él.

6. A kérelmező 2010. április 14-én bejelentette a rendőrségnek, hogy 2010. április 17-én du. 2 órától du. 7 óráig tartó tüntetést szervez a budapesti Venyige utcai börtön elé, mivel fel kívánja hívni a figyelmet a „politikai bebörtönzöttek helyzetére”. A Venyige utca egy szervízúttal rendelkező széles zsákutca.

7. 2010. április 16-án a Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője (a gyülekezési törvény 8. § (1) alapján) arra hivatkozva tiltotta meg a tüntetést, hogy a közúti forgalom számára nem lehet alternatív útvonalat biztosítani a környéken. A határozat a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 21. cikkére, az Egyezmény 11. cikkére, valamint az Alkotmánybíróság 55/2001.AB sz. határozatára hivatkozott.

8. A kérelmező 2010. április 19-én – a törvényben előírt határidőn belül – a határozat bírósági felülvizsgálatát kérte.

9. 2010. április 22-én a Fővárosi Bíróság elutasította a keresetet. A Fővárosi Bíróság megjegyezte, hogy a közúti forgalom alternatív útvonalra terelhetőségének megítélésakor a hatóság a kérelmező bejelentése alapján 200 fő körüli tüntető részvételével számolt, s a beszerzett közlekedési szakértői vélemény alapján azt állapította meg, hogy az esemény megtartása ellehetetlenítené a környéken a jogszerű parkolást és az autós közlekedést. A Fővárosi Bíróság egyetértett a rendőrségi határozattal abban, hogy bár a gyülekezési jog alkotmányos alapjog, nem abszolút jog, nem eredményezheti mások alapvető jogainak a sérelmét, ezért korlátozható. A Fővárosi Bíróság meggyőződött arról, hogy a határozat törvényes volt, mivel a rendőrség helyesen állapította meg a tényeket, betartotta az eljárási szabályokat, egyértelmű értékelési kritériumokat alkalmazott, s a bizonyítékok értékelése logikus volt.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 11. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

10. A kérelmező az Egyezmény 11. cikke alapján azt panaszolta, hogy a "nincs alternatív közlekedési útvonal" fogalmának hatóságok általi túlzottan korlátozó értelmezése a kérelmező gyülekezési jogába történt aránytalan beavatkozást eredményezett.

11. Az Egyezmény 11. cikke kimondja:

„1. Mindenkinek joga van a békés célú gyülekezés szabadságához és a másokkal való egyesülés szabadságához, beleértve érdekei védelmében a szakszervezetek alapítását és az azokhoz való csatlakozásnak a jogát.

2. E jogok gyakorlását csak a törvényben meghatározott, olyan korlátozásoknak lehet alávetni, amelyek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság vagy közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megakadályozása, a közegészség, az erkölcsök, illetőleg mások jogai és szabadságai védelme érdekében szükségesek. Ez a Cikk nem tiltja, hogy e jogoknak a fegyveres erők, a rendőrség vagy az államigazgatás tagjai által történő gyakorlását a törvény korlátozza.”

A. Elfogadhatóság

12. A Bíróság megjegyzi, hogy a kérelem nem nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. cikke 3. bekezdésének (a) pontja szerinti értelemben. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

13. A kérelmező előterjesztette, hogy a panaszolt beavatkozás nem volt jogszerű, mivel a hatóságok úgy tágitották ki a gyülekezési törvény releváns rendelkezését, hogy megtilthassák az eseményt. A beavatkozásnak törvényes célja sem volt, mivel a tilalom alátámasztására felhozott indokok tisztán politikai jellegűek voltak. A tilalom szükségességével kapcsolatosan úgy érvelt, hogy ha a tüntetést megtarthatták volna, az esemény nem járt volna a forgalom aránytalan akadályozásával. A Venyige utca a szervizúttal együtt elég széles ahhoz, hogy a várhatóan 200 fő körüli résztvevő elférjen rajta; a rendőrség pedig biztosíthatta volna a börtön elérhetőségét a rendezvény ideje alatt.

14. A Kormány előadta, hogy a beavatkozás törvényben előírt volt, nevezetesen a gyülekezési jogról szóló törvény vonatkozó rendelkezésein alapult. Továbbá, törvényes célt szolgált, mégpedig mások – nevezetesen a többi úthasználó – jogainak biztosítását. A beavatkozás szükségességét illetően a Kormány hangsúlyozta, hogy a rendőrségnek a gyülekezési jog és a szabad mozgáshoz való jog közötti egyensúlyt kellett megtalálnia. Mivel a jelen ügyben az esemény várhatóan rendkívül nagy forgalmi torlódást okozott volna mind a Venyige utcában, mind pedig a közeli főútvonalon, a rendőrség a 11. cikk alapján jogszerűen korlátozta a kérelmező számára biztosított jogokat: ezért az intézkedés a gyülekezési jog szükséges és arányos korlátozásának minősült.

15. A Bíróság megjegyzi: a Kormány nem vitatta, hogy a kérelmező támaszkodhatott a 11. cikkben foglalt garanciákra; azt sem tagadta, hogy a tüntetés megtiltása beavatkozást jelentett a kérelmező számára azon rendelkezésben biztosított jog gyakorlásába. A Bíróság nem lát okot arra, hogy eltérően vélekedjék.

16. Ezért azt kell eldönteni, hogy a panaszolt intézkedés „törvényben előírt” volt-e, a második bekezdés szerinti törvényes célt szolgált-e, és egy „demokratikus társadalomban szükséges” volt-e a cél eléréséhez.

17. A Bíróság észrevételezi, hogy a tilalom a gyülekezési törvény 8. § (1) bekezdésén alapult, s úgy véli, hogy ilyen módon törvényben előírt volt.

18. A Bíróság továbbá meggyőződött arról, hogy a panaszolt intézkedés törvényes célja a zavargások megelőzése és mások jogainak védelme volt.

19. Azzal kapcsolatosan, hogy a beavatkozás egy demokratikus társadalomban szükséges volt-e, a Bíróság mindenekelőtt a *Körtvélyessy kontra Magyarország* (7871/10. sz. kérelem, 2016. április 5.) ítélet 24-27. pontjaiban lefektetett elvekre hivatkozik.

20. A Bíróság észrevételezi, hogy az ügyben hozott hazai bírósági határozatban a gyülekezés megtiltása kizárólag közlekedési szempontok alapján került fenntartásra. A Kormány beadványai lényegében annak állítására szorítkoztak, hogy a tüntetés súlyosan gátolta volna az adott területen a közlekedést. Ezzel kapcsolatban a Bíróság megismétli, hogy a nyilvános helyen tartott tüntetés bizonyos mértékig zavarhatja a mindennapi életvitelt, beleértve a közlekedést is. De ha a tüntetők nem követnek el erőszakos cselekményeket, akkor ahhoz, hogy a 11. cikk alapján biztosított gyülekezési jog lényege ne vesszen el, fontos, hogy a hatóságok bizonyos fokú türelmet tanúsítsanak a békés gyülekezéssel szemben (ld. *Nurettin Aldemir and Others v. Turkey*, nos. 32124/02 and 6 others, § 43, 18 December 2007, és *Budaházy kontra Magyarország*, 41479/10. sz. kérelem, 34. pont, 2015. december 15.).

21. A jelen ügy releváns tényeinek értékelését illetően a Bíróság a *Körtvélyessy* ügyben (ld. az ítélet fent hivatkozott, 29-30. pontjait) tett megállapításokra alapozza megállapításait, amely ügy azonos helyszínen hasonló problémát érintett. Lényegében az azon ügyben kifejtett indokokkal azonos indokok alapján a Bíróság úgy találja, hogy a tervezett békés gyülekezés betiltására felhozott indok – ha egyáltalán releváns volt – nem volt elegendő ahhoz, hogy nyomós társadalmi szükségletnek feleljen meg. Ilyen módon nem került bizonyításra, hogy a tilalom egy demokratikus társadalomban szükséges volt az elérni kívánt célok eléréséhez.

22. Ebből következően az Egyezmény 11. cikkét megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

23. Az Egyezmény 41. cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

24. A kérelmező 10.000 euró nemvagyoni kártérítést követelt.

25. A Kormány vitatta az igényt.

26. A Bíróság úgy véli, hogy a jogsértés megállapítása elegendő igazságos elégtételnek minősül a kérelmező által esetlegesen elszenvedett nemvagyoni kár tekintetében (ld. a fent hivatkozott *Körtvélyessy* ügy 36. bekezdését).

B. Költségek és kiadások

27. A kérelmező az egyes igények tételes felsorolása nélkül 3.500 eurót követelt a Bíróság előtt felmerült költségek és kiadások megtérítésére.

28. A Kormány vitatta az igényt.

29. A Bíróság esetjoga szerint a kérelmező annyiban jogosult a költségek és kiadások megtérítésére, amennyiben bizonyítja, hogy azok ténylegesen és szükségszerűen felmerültek, és összegüket tekintve észszerűek. A jelen ügyben a Bíróság a birtokában lévő dokumentumokra és a fenti kritériumokra figyelemmel az összes költség vonatkozásában 1.000 euró megítélését tartja észszerűnek.

C. Késedelmi kamat

30. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális kölcsönkamatán kell alapulnia, amelyhez további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Elfogadhatóvá *nyilvánítja* a kérelmet;
2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 11. cikkét megsértették;
3. *Megállapítja*, hogy a jogsértés megállapítása önmagában elegendő igazságos elégtételnek minősül a kérelmező által elszenvedett nemvagyoni kár tekintetében;
4. *Megállapítja*:
 - (a) hogy az alperes Államnak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, költségek és kiadások tekintetében 1.000 (egyezer) eurót, valamint az ezen összeget terhelő adók összegét kell kifizetnie a kérelmező számára az alperes Állam nemzeti valutájában, a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kölcsönkamatát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után.
5. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényeit *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2017. október 3-án, a Bíróság Eljárási Szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Marialena Tsirli
Szekció-hivatalvezető

Ganna Yudkivska
Elnök